

בתי המשפט

005399/01 א		בית משפט השלום ראשון לציון	
05/12/2004		כבוד השופטת שלומית יעקובוביץ	
		בפני:	

	בעניין:	כלל תעופה בע"מ
תובעת	ע"י ב"כ עו"ד	לונגו יגאל
		נ ג ד
		יוסי טורס נתיבי חופשה בע"מ
נתבעת	ע"י ב"כ עו"ד	שניצר יואב

פסק – דין

1. עסקין בתביעה כספית שהגישה התובעת, כלל תעופה בע"מ (להלן: "התובעת"), כנגד הנתבעת, יוסי טורס נתיבי חופשה בע"מ (להלן: "הנתבעת") לתשלום חוב בסך של 377,366 ₪ (נכון למועד הגשת התביעה), אשר, על פי הנטען, מקורו במערכת יחסים עסקית, שהתקיימה בין הצדדים, הכל כמפורט בכתב התביעה.
2. התובעת, וכמוה הנתבעת, הינן חברות פרטיות, אשר עסקו בכל המועדים הרלוונטים לתביעה, במכירה סיטונאית של חבילות תיור ונופש, לרבות טיסות שכר, כשלקוחותיהם היו סוכני נסיעות.
3. במסגרת פעילותן נהגו התובעת והנתבעת לסחור, מעת לעת, האחת עם השניה, זאת במטרה לענות על ביקושי שוק גדולים ומערכת עסקית זו הביאה לעולם את התביעה שבפניי.
4. **טיסות שכר בחופשת פסח 2000 לאיי יוון**
 - 4.1 אין חולק כי התובעת רכשה מעם הנתבעת מושבים בטיסות שכר, שבוצעו על ידי חב' ישראייר (מוביל מקומי), לכרתים ולרודוס במהלך פסח 2000 (להלן: "עסקת פסח 2000").
 - 4.2 הנתבעת אינה חולקת על העובדה כי בהתייחס לעסקת פסח 2000 קיזזה מחובה לתובעת סך של \$ 5,651 (ראה עדותו של ע"ה 1 - עמ' 22 לפרוטוקול שורות 5-7).

4.3 לטענת התובעת סכום זה קוזז ביתר, מאחר וחויבה בתשלום הגבוה מזה שנקבע על ידי המוביל - ישראייר בחודש פברואר 2000 (נספח ב' ל- 1/ת) ואשר שימש בסיס להתקשרותה עם הנתבעת.

בעוד שעל פי "מחירי המושב", אשר פורסמו על המוביל בחודש פברואר 2000 בטרם הזמינה התובעת את המושבים מהנתבעת, היה עליה לשלם סך של \$240 למושב הלוך ושוב לכרתים וסך של \$230 למושב הלוך ושוב לרודוס, הרי שבפועל חויבה בתשלום סך של \$295 למושב הלוך ושוב לכרתים וסך של \$290 למושב הלוך ושוב לרודוס.

4.4 מנגד טוענת הנתבעת כי התובעת חבה בתשלום בהתאם למחיר ששולם על ידה, בפועל, למוביל - ישראייר (נספח ג' ל- 2/ת), זאת כ"מנהג הסוחרים" בענף זה של מסחר בין הסיטונאים.

4.5 לאחר שנתתי דעתי למכלול הראיות שבאו בפניי, באתי לכלל דעה כי אומנם נהוג ומקובל כי בעסקאות "מכר מושבים", הנערכות בין הסיטונאים בהתייחס למושב בטיסות שכר, המבוצעות על ידי מוביל מקומי, משלם הרוכש את המחיר ששולם למוביל בפועל בתוספת \$5 עמלה (\$2.5 לכל כיוון).

4.51 בעדותם הראשית ציינו עדי התובעת, מר חיים אתר (ע"ת 1 - 1/ת) והגב' יפה גז (ע"ת 2 - 2/ת) כי

"בענף סיטונאי מוצרי הנופש מקובל כי במקרים... בהם ספק מוצרי נופש (התובעת) רוכש מקומות בטיסות שכר מאת ספק אחר (הנתבעת) מחוייב הרוכש במחיר הטיסה כפי שנקבע על-ידי חברת התעופה, בתוספת של 5 דולר ארה"ב לכל מושב. יצוין כי תוספת התשלום של 5 דולר מהווה את הרווח של המוכר בענייננו כאשר בסיס התשלום הינו המחיר למושב בטיסות השכר אשר נקבע על-ידי חברת התעופה"
(סעיף 8.3 ל- 1/ת, סעיף 4 ל- 2/ת)

4.52 שני העדים, כאחד, ציינו כי "המחיר הקובע" לעסקאות בין סיטונאים הינו המחיר אשר נקבע על ידי חברת התעופה ונמנעו מלציין אם המדובר במחיר הידוע בעת ביצוע ההזמנה או במחיר ששולם בפועל לחברת התעופה.

4.53 ענין זה הובהר, לדידי, עד תום בעדותו של מר אתר, בחקירה הנגדית. משנשאל העד אם בשכר ישראלי (מוביל מקומי) קיים קשר בין המחיר ששולם בפועל למוביל לבין המחיר שמשלם הרוכש לסיטונאי האחר, השיב -
"כמובן שיש קשר. המחיר בשכר ישראלי בדרך כלל פלוס 5 דולרים מהמחיר הבסיסי של חברת התעופה, בעניינו ישרא איר"
(עמ' 6 לפרוטוקול שורות 1-3)

- 4.54 דומה בעיני, כי בעדותו זו של מר אתר, אשר אינה משתמעת לשתי פנים, יש כדי ללמד על "מנהג הסוחרים" בעסקאות ממין אלו בהן עסקינן, ולפיו "המחיר שנקבע על ידי חברת התעופה" אינו אלא המחיר ששולם לה בפועל.
- 4.55 עם זאת, סבורתני, בכל הכבוד, כי נוהג זה שבין הסיטונאים, המכפיף את מחיר העסקה שביניהם למחיר המשולם בפועל לחברת התעופה, מקפל בחובו, מכוחה של הגינות מסחרית בסיסית, חובה, המוטלת על הסיטונאי "המוכר" לעדכן, בזמן אמת, את הסיטונאי "הרוכש" בכל שינוי "במחיר מושב", בין העלאה ובין הפחתה במחיר.
- 4.56 בעינינו, חויבה התובעת ב"מחיר מושב" גבוה מזה שפורסם על ידי חברת התעופה בחודש פברואר 2000 ואשר היה ידוע במועד ביצוע ההזמנה (חודש מרץ 2000) ועל כן היתה מוטלת על הנתבעת החובה לעדכנה בשינוי המחיר, בזמן אמת, עובר לביצוע הטיסות ולא בדיעבד, כפי שנעשה בפועל (על ידי משלוח החשבונות).
- 4.57 הנתבעת לא השכילה להוכיח כי עמדה ב"חובת העדכון" והביאה לידיעת התובעת את השינוי שחל במחיר (נספח א' ל- 2/נ) ועל כן, סבורתני, כי בנסיבות אלה יש לחייב את התובעת בתשלום על פי "מחיר המושב", אשר הובא לידיעתה עוד בחודש פברואר 2000.
- 4.6 לפיכך, מחייבת אני את הנתבעת להשיב לתובעת את הסכומים, אשר שולמו ביתר, קרי; \$55 למושב הלוך ושוב לכרתים (\$240 במקום \$295) ו-\$60 למושב הלוך ושוב לרודוס (\$230 במקום \$290), בהתאם למספר ההזמנות, אשר אינו שנוי במחלוקת בין הצדדים ועל פיו חושב הקיזוז, אשר נערך על ידי הנתבעת. הסכום הדולרי יתורגם לשקלים על פי השער היציג ביום הגשת התביעה (18.10.01) וישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק ממועד זה ועד לתשלום המלא בפועל.

5. טיסות אביב - קיץ 2000 לכרתים

- 5.1 אין חולק כי התובעת רכשה מעם הנתבעת מושבים בטיסות שגר, שבוצעו על ידי חב' ישראייר (מוביל מקומי), לכרתים במהלך עונת אביב-קיץ 2000 (להלן: "עסקת אביב-קיץ 2000 לכרתים").
- 5.2 הנתבעת אינה חולקת על העובדה כי בהתייחס לעסקת אביב-קיץ 2000 לכרתים קיזזה מחובה לתובעת סך של \$807.5 (ראה עדותו של ע"ה 1 - עמ' 23 לפרוטוקול שורות 2-4).
- 5.3 לטענת התובעת סכום זה קוזז ביתר, מאחר וחויבה בתשלום הגבוה מזה שהוסכם בין הצדדים.

בעוד שהתובעת חויבה על פי המחיר שהוצע על ידי הנתבעת בחודש אפריל 2000, קרי; \$153 + \$5 + מיסי נמל (נספח ד' ל- נ/2), הרי שלטענתה היה עליה לשלם מחיר נמוך מזה המופיע בהצעת המחיר - \$148 + \$5 + מיסי נמל, כפי שסוכם בין הצדדים בשיחה טלפונית, שתוכנה נרשם על גבי הצעת המחיר מחודש אפריל 2000, אשר הועברה בפקס חוזר לנתבעת (נספח ו' ל- ת/1).

5.4 מנגד טוענת הנתבעת כי לא חל כל שינוי במחיר שהוצע על ידה בחודש אפריל 2000 וכי לא עלה בידי התובעת להוכיח קיומו של הסכם מאוחר, הנוקב במחיר שונה.

5.5 התובעת, כאמור, סומכת טענותיה לעניין קיומו של "הסכם מאוחר", המוזיל את מחיר הטיסה מ-\$153 (בחודשים אפריל-יוני 2000) ל-\$148, על שיחה טלפונית שהתקיימה בין מר שי מרינה, מטעמה של התובעת, לבין הגב' ליאור גז, מטעמה של הנתבעת (ראה עדותו של מר אתר - עמ' 8 לפרוטוקול), אשר תוכנה תועד בכתב ידה של הגב' שרה, מטעמה של התובעת, על גבי "הצעת המחיר" ששלחה הנתבעת לתובעת (נספח ו' ל- ת/1) ואשר על פי הנטען נשלח בפקס חוזר אל הנתבעת-

"31.5.00 ליאור שלום! אבקש לתקן את מחיר אפריל-יוני \$148 + 5 + מיסי נמל תודה שרה"

5.51 מר שי מרינה, כמו גם הגב' ליאור גז, לא זומנו למתן עדות, כך שעל תוכן שיחתם לא ניתן ללמוד מכלי ראשון אלא בעקיפין מאותה תרשומת שנערכה על ידי הגב' שרה ביום 31.5.00 על גבי "הצעת המחיר" (נספח ו' ל- ת/1).

אותה תרשומת נוסחה כ"בקשה" המופנית לנתבעת לתקן את המחיר ולא כתיעוד הסכמה שהושגה בין הצדדים באשר לתיקון המחיר ועל כן, דומה בעיני, כי לא ניתן לקבוע על סמכה כי הנתבעת אומנם נענתה לבקשת התובעת ותיקנה את המחיר בהתאם.

5.52 יצוין, כי מר אתר (ע"ת 1), התייחס בחקירתו הנגדית לאותה שיחה שהתנהלה בין מר שי מרינה לבין הגב' ליאור גז ומעדותו עולה כי האזין לה מחדרו הסמוך-

"ש. צירפת נספח ו', וראה סעיף 8.5 לתצהירך - שם מכונה "הסכמה בין הצדדים". מי זה ליאור ומי זו שרה?

ת. ליאור זו מנהלת תפעול של הנתבעת ושרה הינה עובדת במחלקת טיסות של התובעת.

ש. בין מי למי הושגה הסכמה זו?

ת. היתה שיחת טלפון מקדמית בין שי מרינה מהתובעת שהיה מנהל טיסות, לבין ליאור גז, שהיתה מנהלת תפעול של הנתבעת. אני יודע על השיחה כיוון כי החדר של שי הוא חדר לידי ושמעתי את שיחת הטלפון, ובנוסף, ידעתי על כך קודם

לשיחה כי המחיר הזה היה גבוה יותר. שי מרינה ערך את השיחה, את חלקה של השיחה שמעתי, כי לא שמעתי את הצד השני."

(עמ' 8 לפרוטוקול)

סבורתני, בכל הכבוד, כי אין צורך להכביר מילים על עובדת היות עדותו של מר אתר בענין זה, עדות מפי השמועה, אשר אין בה לשמש כראיה לאמיתות תוכנה, מה גם שעדותו חלקית ומתייחסת, מטבע הדברים, בנסיבות הענין, אך לחלקו של מר שי מרינה בשיחה.

5.6 בשים לב לראיות שהוצגו, דומה כי התובעת לא השכילה להוכיח כדבעי קיומו של "הסכם מאוחר", לפיו הוזל המחיר ואף לא הוכיחה כי המחיר, אותו שילמה הנתבעת בפועל לחברת התעופה - ישראייר עמד על \$148 ועל כן יש לחייבה בתשלומו, על פי הנוהג המקובל במסחר בין הסיטונאים.

לפיכך, דין תביעתה של התובעת בענין עסקת אביב- קיץ 2000 לכרתים להדחות וכך אני מורה.

6. טיסות אביב - קיץ 2000 למלגה

6.1 אין חולק כי התובעת רכשה מעם הנתבעת מושבים בטיסות שכר, שבוצעו על ידי חב' ישראייר (מוביל מקומי), למלגה במהלך עונת אביב-קיץ 2000 (להלן: "עסקת אביב-קיץ 2000 למלגה").

6.2 הנתבעת אינה חולקת על העובדה כי בהתייחס לעסקת אביב-קיץ 2000 למלגה קיזזה מחובה לתובעת סך של \$12,668 (ראה עדותו של ע"ה 1 - עמ' 23 לפרוטוקול שורות 15-13).

6.3 לטענת התובעת סכום זה קוזז ביתר, מאחר וחויבה בתשלום הגבוה מזה שהוסכם בין הצדדים.

בעוד שהתובעת חויבה על פי המחיר שהוצע על ידי הנתבעת בחודש פברואר 2000, קרי; \$300 + \$5 + מיסי נמל בחודשים אפריל - יוני 2000 ו- 315 + \$5 + מיסי נמל בחודשים יולי - אוקטובר 2000 (נספח א' ל- 2/ת), הרי שלטענתה היה עליה לשלם מחיר נמוך מזה המופיע בהצעת המחיר - \$290 + \$5 + מיסי נמל בחודשים אפריל - יוני 2000 ו- \$305 + \$5 + מיסי נמל בחודשים יולי - אוקטובר 2000, כפי שסוכם טלפונית בין הגב' יפה גז, מטעמה של התובעת, לבין הגב' ליאור גז, מטעמה של הנתבעת, סיכום שתוכנו הועלה על הכתב גבי הצעת המחיר מחודש פברואר 2000, אשר שוגרה בפקס חוזר לנתבעת (נספח ב' ל- 2/ת).

6.4 מנגד טוענת הנתבעת כי לא עלה בידי התובעת להוכיח כי חברת התעופה שינתה את המחיר שהוצע על ידה בחודש אפריל 2000.

6.5 הגב' יפה גז, אשר היתה נציגת התובעת מול הנתבעת, לענין עסקת אביב-קיץ 2000 למלגה ואשר סיכמה את תנאיה מול הגב' ליאור גז, מטעמה של הנתבעת, זומנה לעדות ובעדותה הראשית התייחסה לשיחת הטלפון בה הושג אותו "הסכם מאוחר", המוזיל את מחיר הטיסות-

"בהמשך, התברר לי כי מחיר המושב בטיסות ישראיר במסגרת טיסות אביב-קיץ 2000 למלגה נקבע לסך של 290 דולר ארה"ב בלבד בחודשים אפריל - יוני 2000 ולסך של 305 דולר ארה"ב בלבד בחודשים יולי - אוקטובר 2000.

מידע זה... לא נמסר לי על-ידי הנתבעת אלא נודע לי מאת ספקים אחרים...

לאור המידע בדבר מחירי המושבים כאמור, פניתי אל גב' ליאור גז מטעם הנתבעת, אשר העבירה את ההצעה המקורית, וביקשתי ממנה להפחית את המחיר שנקבע בהסכם שבין הצדדים.

עוד באותה שיחה הודיעה לי גב' ליאור גז כי המחיר שהציעה לנו בשעתו היה שגוי ואישרה לי באופן מפורש את הפחתת המחיר למושב לסך של 290 ו- 305 דולר בהתאמה.

עוד סיכמנו שהעלה את הסיכום על הכתב על גבי ההצעה המקורית ואשלח אותה אל גב' ליאור גז בפקסימיליה, וכך עשיתי." (סעיפים 6-7 ל-2/ת) (ההדגשה שלי - ש.י.)

6.51 עדותה של הגב' יפה גז נתמכת בתרשומת, אשר נערכה על ידה על גבי הצעת המחיר והמתעדת את הסיכום שהושג עם נציגת הנתבעת, הגב' ליאור גז-
 "בהמשך לשיחה שלנו אנא עדכני את המחיר אפריל-יוני 290 + \$ 5 יולי-אוקטובר 305 + \$ 5"
 (נספח ב' ל-2/ת)

אותה תרשומת נוסחה כתיעוד ההסכמה, אשר הושגה בין הצדדים, בשיחתם הטלפונית, באשר לתיקון המחיר ועל כן, דומה בעיני, כי יש בה לאושש עדותה של הגב' יפה גז לענין תוכן שיחתה עם נציגת הנתבעת, עדות אשר לא נסתרה, בחקירתה הנגדית.
 עוד אציין, כי תרשומת המנוסחת באופן זה, המעגנת הסכמה שהושגה בין הצדדים, נערכת "למען הסדר הטוב" וככזו אינה טעונה אישור בחוזר של הנמען, קרי; אישורה של הנתבעת.

6.52 הנתבעת נמנעה מלזמן לעדות את הגב' ליאור גז, נציגתה באותה עסקה, אשר עדותה, מן הסתם, אמורה היתה לתמוך בגרסת הנתבעת כי לא חל כל שינוי במחירי הטיסה. הימנעות זו מזימון העדה עומדת לנתבעת לרועץ, זאת מכוחה של ההלכה, לפיה "מעמידים בעל דין בחזקתו, שלא ימנע מבית המשפט ראייה, שהיא לטובתו ואם נמנע

מהבאת ראיה רלבנטית שהיא בהישג ידו, ואין לכך הסבר סביר, ניתן להסיק שאילו הובאה הראיה, היתה פועלת נגדו. כלל זה מקובל ומושרש הן במשפטים אזרחיים והן במשפטים פליליים, וככל שהראיה יותר משמעותית, כן רשאי בית המשפט להסיק מאי הצגתה מסקנות מכריעות יותר וקיצוניות יותר נגד מי שנמנע מהצגתה"

(ע"א 548/78 שרון ואח' נ' לוי, פד"י לה (1) 736)

6.53 הנתבעת מבקשת שלא לסמוך על עדותה של הגב' יפה גז, זאת לאור העובדה כי אישור הפקס, אשר צורף כנספח לתצהירה ואשר על פי עדותה מתעד את משלוח "הצעת המחיר" המתוקנת לנתבעת, נושא תאריך 02/01 ומתייחס למשלוח שלושה עמודים, זאת בניגוד גמור לעדותה, לפיה שגרה לנתבעת ביום 3.4.00 עמוד אחד בלבד.

הנתבעת נמנעה מלעמת את הגב' יפה גז, בחקירתה הנגדית, עם הסתירה האמורה ומהתרשמותי הבלתי אמצעית מעדותה של העדה, אותה מצאתי כמהימנה, אין לי אלא להניח כי מקורה בתקלה שנפלה. מכל מקום, אינני מוצאת כי בסתירה זו יש כדי לקעקע את עדותה של העדה ולגרוע מאמינותה.

6.6 לפיכך, באתי לכלל מסקנה כי התובעת הוכיחה כדבעי קיומו של "הסכם מאוחר", המוזיל את מחירי הטיסות ועל כן, מחייבת אני את הנתבעת להשיב לתובעת את הסכומים, אשר שולמו ביתר, קרי; \$10 בגין כל טיסה (\$290 במקום \$300 בחודשים אפריל - יוני 2000 ו-\$305 במקום \$315 בחודשים יולי - אוקטובר 2000), בהתאם למספר ההזמנות, אשר אינו שנוי במחלוקת בין הצדדים ועל פיו חושב הקיזוז, אשר נערך על ידי הנתבעת. הסכום הדולרי יתורגם לשקלים על פי השער היציג ביום הגשת התביעה (18.10.01) וישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק ממועד זה ועד לתשלום המלא בפועל.

7. הזמנת טיסות לאנטליה 1999

7.1 התובעת טוענת, כי במהלך שנת 1999 הזמינה ממנה הנתבעת טיסות ומוצרי נופש לאנטליה ובגינן נותרה חייבת לתובעת סך כולל של \$3,803, המורכב משני ראשי חוב, אשר יפורטו להלן.

7.2 לטענת התובעת חבה לה הנתבעת סך של \$3,325, אשר מקורו בהפרשי מחיר בין "מחיר מושב" שנרכש על ידי הנתבעת בסך של \$110 לבין המחיר ששלום על ידי הנתבעת בסך של \$105.

סכום החוב הנתבע, מביא, לטענת התובעת, בחשבון הנחה שהוענקה על ידה לנתבעת בסך של \$3 למושב וכן קיזוז זיכוי בסך של \$8,500 שהעניקה התובעת לנתבעת במסגרת הקשר העסקי השוטף בין השתיים.

- 7.3 הנתבעת סומכת תביעתה על סיכום שהושג בפגישה שהתקיימה בין מר אתר (ע"ת 1) מטעמה לבין מנכ"ל הנתבעת, ובה הוסכם כי סכום החוב בגין אותן הזמנות המפורטות בנספח יא' לתצהירו של מר אתר, יועמד על סך \$3,325, אך הנתבעת, כאמור, לא שילמה סכום זה.
- עוד ובנוסף, טוענת התובעת, כי הנתבעת חבה לה סך של \$478 בגין שתי הזמנות, האחת המתייחסת לטיסה ביום 18.11.99 (נספח יד' 3 ל- ת/1) והשנייה המתייחסת לטיסה ביום 26.12.99 (נספח יד' 2 ל- ת/1).
- 7.4 מנגד טוענת הנתבעת, כי התובעת לא הציגה כל מסמך התומך בחוב הנטען, בין הזמנה, בין חשבונית ובין דרישת תשלום.
- עוד ובנוסף טוענת הנתבעת כי לא עלה בידי מר אתר (ע"ת 1) להסביר את שיעור החוב הנתבע, זאת משלא ידע לפרט בכמה חויבה הנתבעת ומה שילמה בפועל.
8. **טענת התובעת לעניין חובה של הנתבעת בסך \$3,325**
- 8.1 התובעת מבקשת לבסס תביעתה ולהוכיח את מספר ההזמנות שבוצעו על ידי הנתבעת, כמו גם את גובה החוב, באמצעות נספח יא' לתצהירו של מר אתר (ת/1), מסמך שחלקו מודפס (פירוט מספרי ההזמנות) וחלקו בכתב יד (חישוב החוב הנטען לאחר מתן הנחה בסך של \$4,047 וזיכוי בסך של \$8,500).
- מעדותו של מר אתר, בהתייחס למסמך זה, עולה כי המדובר במסמך שנערך על ידי התובעת ואשר אינו חתום על ידי מי מהצדדים, באופן שלא ניתן לקבוע על סמכו כי מעגן הוא הסכמה, אשר הושגה ביניהם באשר לגובה החוב.
- 8.2 יצוין, כי הסכום הנקוב כסכום החוב בנספח יא' לתצהירו של מר אתר, זהה לסכום אשר על פי עדותו של מר אתר הוסכם עם מנכ"ל הנתבעת כי ישולם על ידה.
- עדותו של מר אתר הינה עדות יחידה לענין ההסכמה שהושגה, הגם, שלדידי, אך סביר הוא ומקובל כי בנסיבות בהן נתגלעה מחלוקת בין הצדדים ייערך על ידם מסמך, אשר יעגן את ההסכמות שהושגו ביניהם ואשר יש בהן כדי "ליישב את ההדורים".
- בהעדרו של מסמך, כאמור, לא אוכל להסתפק בעדותו של מר אתר לענין ההסכמה שהושגה, הכוללת את התחייבותה של הנתבעת לשלם את סכום החוב הנתבע.
- 8.3 בחקירתו הנגדית הודה מר אתר כי לא הונחו בפני בית המשפט אותן ראיות המאפשרות חישובו של החוב - הזמנות שבוצעו, כמו גם החשבוניות שהוצאו-

- ש. לסעיף 10 לתצהירך - לטענתך בסעיף 10.2 שהנתבעת רכשה מכם מושבים תמורת 110 דולר ושילמה 105 דולר.
- ה. כן.
- ש. האם תוכל להראות הזמנה של הנתבעת ?
- ת. זה עשרות הזמנות שכאן לא מופיעות, אם הייתי נדרש להביא אותן, הייתי נזקק ל - 200 עמודים, ורק בגין סעיף זה.
- ש. האם בידך חשבונית על אותן הזמנות?
- ת. לא. לא צירפתי לתצהיר כיון שבתביעה אנו תובעים הפרש בלבד. לא את כל החשבונית.
- ש. האם יש לך הוכחה ששילמו 65 אחוז מהסכום כטענתך?
- ה. ברור שיש לי הוכחה, אך היא לא איתי כאן.
- (עמ' 10 לפרוטוקול)

8.4 לאור כל האמור לעיל, באתי לכלל דעה כי התובעת לא עמדה בנטל להוכיח את סכום החוב הנטען, בדרך של הצגת אותם מסמכים, המלמדים על נתוני הבסיס, הנדרשים לחישוב החוב ולפיכך דין תביעתה לתשלום סך של \$3,325 להידחות וכך אני מורה.

9. טענות התובעת לעניין חובה של הנתבעת בסך \$478

9.1 התובעת מבקשת לבסס תביעתה ולהוכיח את מספר ההזמנות שבוצעו על ידי הנתבעת, התשלום אשר בוצע על ידי הנתבעת והחוב שנוותר, באמצעות נספחים יד'2 - יד'3 לתצהירו של מר אתר (ת/1), אשר אינם אלא מסמכים, אשר נערכו על ידי התובעת, המאזכרים את מספר ההזמנה, סכום החיוב הכולל בגינה, הסכום ששולם בפועל והחוב שנוותר.

9.2 משלא טרחה התובעת להציג את אותם מסמכים מהם הועתקו הנתונים המופיעים בנספחים יד'2 - יד'3 (מסמכי המקור – הזמנות, חשבוניות וכיוב'), הרי שנמנעה האפשרות לבחון אמיתות תוכנם של הנספחים, דבר הנוטל ממשקלם הראייתי, באופן שאין בהם די להוכחת החוב הנטען ומשכך דין התביעה להדחות וכך אני מורה.

10. הזמנת טיסות לאיסטנבול 1999

10.1 התובעת טוענת כי במהלך שנת 1999 הזמינה הנתבעת טיסות ומוצרי נופש לאיסטנבול, בגין נותרה חייבת סך של \$7,814.

לטענת התובעת מקור החוב בהפרש שבין מחיר המושב שסוכם עם הנתבעת ואושר על ידה (\$135) לבין הסכום ששולם לידיה בפועל (\$125).

10.2 התובעת מבקשת לבסס תביעתה על נספח ט' לתצהירו של מר אתר (ת/1), ובו פירוט ההזמנות והפרשי המחיר וכן על סיכום שהושג בפגישה שהתקיימה בין מר אתר (ע"ת 1) מטעמה לבין מנכ"ל הנתבעת, ובה הוסכם כי סכום החוב בגין אותן הזמנות המפורטות בנספח ט' לתצהירו של מר אתר, יועמד על סך החוב הנתבע, אך הנתבעת, כאמור, לא שילמה סכום זה.

10.3 מנגד טוענת הנתבעת כי התובעת לא הציגה כל הזמנה, חשבוניות או דרישת תשלום בהקשר לחוב האמור.

10.4 מר אתר אישר בחקירתו הנגדית כי אין בידו ראיה לענין המחיר שנקבע בין הצדדים, כמו גם לענין התשלומים ששולמו על ידי הנתבעת-

"ש. התוכל להציג בפני ביהמ"ש הצעת מחיר שעל בסיסה נדרשה הנתבעת לשלם 135 דולר למושב?

ה. אין כאן ברשותי.

ש. חשבוניות שהוצאתם לנתבעת בגין טיסות אלה נמצאות ברשותך?

ת. לא כאן"

(עמ' 12 לפרוטוקול)

ובמהלך חקירתו הנגדית אף ביקש לתקן את הסכום הנתבע ולהעמידו על סך של \$7704.6
 "ש. האם יש נייר כלשהו ממני (צ"ל: "ממנו" - ש.ג.) אני יכול ללמוד שהחוב הוא בדיוק 8.714 דולר (צ"ל: \$7,814 - ש.ג.) לפי סעיף 11.1 ו- 11.5 לתצהירך?

ה. אכן נפלה טעות בסכום המצוין בתצהיר, סכום החוב הוא כמפורט בנספח ט"ו.

ש. גם פה, האם תוכל להסביר איך החוב הוא 7704.60 דולר כשהחוב הוא בגין הפרשי מושב של 10 דולר פר מושב?

ת. יש בפירוט בנספח ט"ו, הזמנה הזמנה מה הפרש. לדוגמא, הזמנה 73270 יש הפרש של 200 דולר, שזה מסתדר לך. כל ההזמנות המפורטות בנספח ט"ו לא צורפו, שאחרת התצהיר היה עב כרס. יש מקומות בהם יש הפרשים שיכולים להיות בגין הפרשים של הנתבעת ולא רק בגין הפרשים של 10 דולר. או שיכול להיות ששילמו פחות. מסמך ט"ו הוכן הרבה קודם לתצהיר, היה באותה ישיבה בה נכחנו, קיים מאז, ונמצא אצלם"

(עמ' 12-13 לפרוטוקול)

10.5 אף בענין זה, משלא טרחה התובעת להציג את אותם מסמכים מהם הועתקו הנתונים המופיעים בנספחים ט' (מסמכי המקור - הזמנות, חשבוניות וכיו"ב), הרי שנמנעה האפשרות לבחון אמיתות תוכנו של הנספח, דבר הנוטל ממשקלו הראייתי, באופן שאין בהם די להוכחת החוב הנתבע ולענין טענת התובעת בדבר הסכמה שהושגה לתשלום

החוב, באותה פגישה בה השתתפו מר אתר ומנכ"ל הנתבעת, הרי שאין לי אלא לשוב ולהפנות לאמור בסעיף 8.2 לעיל.
משכך, דין התביעה להדחות וכך אני מורה.

11. הזמנת טיסות לרודוס 1999

11.1 התובעת טוענת כי במהלך שנת 1999 הזמינה הנתבעת טיסות לרודוס, בגינן נותרה חייבת סך של \$2,407.

לטענת התובעת מקור החוב בהפרש שבין מחיר המושב שסוכם עם הנתבעת ואושר על ידה לבין הסכום ששולם לידיה בפועל.

11.2 התובעת מבקשת לבסס תביעתה על נספח טז' - טז'10 לתצהירו של מר אתר (ת/2), אשר אינם אלא מסמכים, אשר נערכו על ידי התובעת, המאזכרים את מספר ההזמנה, סכום החיוב הכולל בגינה, הסכום ששולם בפועל והחוב שנוטר.
כמו כן, מבקשת התובעת לסמוך על שש חשבוניות, אשר צורפו כנספחים לכתב ההגנה (נספח ו'), המתייחסות לשש מתוך תשע הזמנות, אליהן מתייחסת התביעה.

11.3 מנגד, טענה הנתבעת, בכתב הגנתה, כי אינה חבה בחוב הנתען, מאחר והתובעת העניקה לה "הנחות וזיכויים במהלך העונה אשר מסתכמים בסכום החוב הנתען" (סעיף 7.2 לכתב ההגנה).

11.4 טענת ההגנה היחידה, אשר הועלתה על ידי הנתבעת בכתב הגנתה, קרסה, משל היתה כלא היתה, בחקירתו הנגדית של מר דנגור (ע"ה 1), במסגרת בקשה לביטול עיקול, אשר נדונה בפני כב' הרשמת א. כהן בבית משפט השלום בת"א-יפו (בש"א 123660/01).
בחקירתו אישר מר דנגור כי רישום הזיכויים על גבי שש החשבוניות נעשה על ידו וכי אין ברשותו מסמך מטעמה של התובעת, המאשר זיכויים אלה (עמ' 8 לפרוטוקול הדיון מיום 5.9.01).

11.5 מר דנגור, אשר הובא כעד יחיד מטעמה של הנתבעת, בהליך שבפניי לא שב וחזר על טענת הנתבעת, בכתב הגנתה, בדבר "הענקת הנחות וזיכויים" אלא טען כי התובעת ביקשה לחייב את הנתבעת בחיובי יתר ועל כן שילמה האחרונה "סכומים השווים למחיר הטיסה לרודוס שנהג בשוק בתקופה הרלוונטית" (סעיף 9.3 ל-2/נ).

11.6 לטענת התובעת, יש בעדותו של מר דנגור בתצהיר עדותו הראשית (נ/2) משום שינוי חזית ודומני, כי בדין טענתה.

בעוד שבכתב הגנתה טענה הנתבעת כי החוב הנטען עולה כדי "הנחות וזיכויים" שהעניקה לה התובעת במהלך העונה, טענה אשר נסתרה, כאמור, בחקירתו הנגדית של מר דנגור בבקשה לביטול עיקול, מעלה הנתבעת, לראשונה, במהלך הבאת ראיותיה בהליך שבפני טענה בדבר חיובי יתר.

סבורתני, בכל הכבוד, כי "זיכויים והנחות" אינם עומדים אל מול "חיובי יתר" ובשתי טענות נפרדות ושונות עסקינן.

11.7 משטענת הנתבעת בדבר קבלת "הנחות וזיכויים" בגובה החוב הנטען נסתרה וטענתה בדבר "חיובי יתר", אינה ראויה להישמע בהיותה בבחינת "שינוי חזיתי" אסורה (מה גם שלא הוכחה על ידי הנתבעת כדבעי - לא הובאה כל ראיה קבילה לענין "מחירי השוק" במועדים הרלוונטים), הרי שדין התביעה להתקבל, ככל שמתייחסת לשש החשבוניות, אשר צורפו על ידי הנתבעת לכתב הגנתה והוגשו כנספח לתצהירו של מר דנגור בבקשה לביטול עיקול.

(ראה הסכמת הצדדים מיום 29.5.03, לפיה ישמשו התצהירים שהוגשו בהליכי הביניים כראיה בהליך העיקרי).

11.8 אין בידי לקבל את התביעה, ככל שאינה נסמכת על חשבוניות אלא על נספחים טז' לתצהירו של מר אתר (1/ת), זאת משלא טרחה התובעת להציג את אותם מסמכים מהם הועתקו הנתונים המופיעים בנספחים טז' (מסמכי המקור - הזמנות, חשבוניות וכיוב'), ובאופן זה נמנעה האפשרות לבחון אמיתות תוכנם של הנספחים, דבר הנוטל ממשקלם הראייתי, באופן שאין בהם די להוכחת החוב הנטען.

11.9 לאור האמור לעיל, הנני מחייבת את הנתבעת להשיב לתובעת את הסכומים, אשר המופיעים על גבי שש החשבוניות (נספח ו' לכתב ההגנה) כסכומי זיכוי. הסכום הדולרי יתורגם לשקלים על פי השער היציג ביום הגשת התביעה (18.10.01) וישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק ממועד זה ועד לתשלום המלא בפועל.

12. הזמנות שונות במהלך שנת 2000 .12

12.1 התובעת טוענת כי במהלך שנת 2000 הזמינה הנתבעת מוצרי נופש ליעדים שונים, בגינם נותרה חייבת סך של \$22,415.

התובעת מבקשת לבסס תביעתה על נספח יז' לתצהירו של מר אתר (1/ת), שהינו מסמך, אשר נערך על ידי התובעת, המאזכר את מספרי ההזמנות, מספרי חשבוניות, סכומים ששולמו בפועל, סכומי החוב שנותרו ותאריך, אשר כלל לא ברור באם מתייחס הוא למועד ההזמנה או למועד התשלום או שמא למועד הפקת החשבונית.

12.2 מנגד, טוענת הנתבעת כי התובעת כשלה בהוכחת תביעתה, זאת משלא הציגה את המסמכים המונחים ביסוד אותו דו"ח - נספח יז'.

12.3 לאחר שנתתי דעתי לנספח יז', לעדותו של מר אתר ולטיעוני הצדדים, סבורתני, כי התובעת לא השכילה להוכיח תביעתה כדבעי.

12.4 מר אתר נדרש בחקירתו הנגדית לנספח יז' ועמד על הנתונים המופיעים בו-

ש. לסעיף 13.2.1 - היכן ההזמנות? וממה נובע החוב?

ת. בנספח י"ז מופיע ממה נובע החוב. נספח י"ז, יש בו ההפרשים בגין ההזמנות. מסמך זה הוצא מהמערכת התפעולית של התובעת, אתה צריך להאמין לי במקרה זה, ולהפרש מה שרשום בלנס, זה הפרש לגבי כל הזמנה כפי שמפורטת, אם נעשה PAID פלוס בלנס, נקבל את סכום החשבונית שיצאה. במסמך זה למעשה רואים את כל ההפרשים בהזמנות כפי שרשום, יש הרבה הזמנות, הזמנות שונות ומשונות לכל מיני יעדים אחרים. אין פה את כל החשבוניות וכל ההזמנות. כי אם הייתי צריך לצרפן זה היה חומר רב. כל המסמכים האלה גם נמצאים אצל הנתבעת כי גם שילמה חלק מהחוב

ש. ממסמך י"ז האם אוכל לדעת מתי בוצעה הזמנה או הוצאה חשבונית?

ת. יש תאריך שאמור להראות מתי הוצאה חשבונית או מתי בוצעה הזמנה.

ש. בדרך כלל יש תאריך בכרטיס הנה"ח.

ת. זו לא כרטיס הנה"ח. יש גם כרטיס הנה"ח אותה לא צירפנו.

ש. ממה שאני רואה כאן, איני יכול להבין מה הזמנתי, מתי הזמנתי, או אם הזמנתי.

ת. תוכל ללכת לדוגמא לחשבונית כפי שרשומה, לראות אותה בעין שרשומה

בסכום מסוים ושאתה שילמת עליה את אותו הסכום."

(עמ' 13-14 לפרוטוקול)

עדותו של מר אתר מלמדת כי נספח יז' אינו אלא ריכוז נתונים, אשר מקורם במסמכים אחרים, ומשאותם מסמכים לא הוצגו כראיה (מסמכי המקור - הזמנות, חשבוניות וכיובי), הרי שנמנעה האפשרות לבחון אמיתות תוכנו של נספח יז', דבר הנוטל ממשקלו הראייתי, באופן שאין בו די להוכחת החוב הנטען.

למותר לציין, כי משנטל ההוכחה מוטל על התובעת, הרי שאין כל נפקות לעובדה שחלק מן המסמכים החסרים (העתקי הזמנות, חשבוניות) מצויים בידי הנתבעת ואין בעובדה זו, כשלעצמה, כדי ליתן לנספח יז' את המשקל הראיתי החסר.

12.5 לאור האמור לעיל, התובעת לא השכילה להוכיח תביעתה כדבעי ולפיכך דינה להידחות וכך אני מורה.

13. **חוב בסך \$15,435 ו 82 לירות סטרלינג בגין קיזוזים שקיזזה הנתבעת שלא כדין**
- 13.1 טענתה זו של התובעת בדבר קיום חוב בסך של \$15,435 ו- 82 לירות סטרלינג, אשר מקורו בקיזוזים שקיזזה הנתבעת שלא כדין, הועלתה, לראשונה, בתצהיר עדותו הראשית של מר אתר (ת/1) ולא בא זכרה בכתב התביעה.
- יצוין, כי בכתב התביעה נתבע הסך האמור כחובה של הנתבעת "בגין הזמנת מוצרי נופש" (סעיף 11.3 לכתב התביעה).
- 13.2 פער תהומי זה בין הנטען בכתב התביעה לנטען בתצהירו של מר אתר עולה כדי "שינוי חזית" אסורה ומטעם זה בלבד דין התביעה להדחות.
- 13.3 למעלה מן הצורך, אציין כי לו היתה הטענה המובאת בתצהירו של מר אתר מועלית מלכתחילה, הרי שאין בחומר הראיות שהונח בפניי כדי להוכיחה, על כל רכיביה.
14. **חוב בסך \$11,458 בגין רכישת מוצרי נופש מחב' טיולי הגליל**
- 14.1 התובעת טוענת כי הנתבעת רכשה מחב' טיולי הגליל מוצרי נופש, בגינם נותרה חייבת סך של \$11,458, אותו זכאית היא לתבוע לאחר שבסוף שנת 1988 רכשה את השליטה בחברת טיולי הגליל ובמסגרת רכישה זו הומחו לה כל זכויות הנשייה.
- התובעת מבקשת לסמוך תביעתה על נספח יח' לתצהירו של מר אתר (ת/1), אשר נערך בחברת טיולי הגליל ומתייחס לתקופה של שנתיים ימים, בין 1.1.97 ועד ל- 31.12.98.
- המסמך כולל מספרי הזמנות, מספרי חשבוניות, סכום החיוב הכולל, הסכום ששולם בפועל וייתרת החוב.
- 14.2 מנגד טוענת הנתבעת, כי התובעת לא הציגה כל מסמך המלמד על זכותה לתבוע את חובות טיולי הגליל ומכל מקום אף לא הוכיחה את תביעתה.
- 14.3 לאחר שנתתי דעתי לעדותו של מר דנגור (ע"ה 1), סבורתני, כי דין הטענה, לפיה לא השכילה התובעת להוכיח את זכותה לתבוע את החוב הנטען לטיולי הגליל, להידחות. בעדותו אישר מר דנגור כי הנתבעת נהגה לקזז מחובותיה לתובעת, חובות שחברת טיולי הגליל חבה לה-
- "ש. **אתה מכיר חברה בשם טיולי הגליל.**
- ח. **אני חושב שזו חברת בת של כלל תעופה או סופר צ'רטר....**
- ש. **בסיכום ההתחשבות ת/3 הפחתתם סכום של חוב של טיולי הגליל.**
- ח. **כך כתוב בת/3.**

- ש. כללתם בהתחשבות בין יוסי טורס לכלל תעופה גם חובות של טיולי הגליל.
 ח. כנראה, כך נראה המסמך.
 ש. למה.
 ת. כי חברת טיולי הגליל היא חברת בת של כלל תעופה והיתה גם ערבה לחובות שלה.
 ש. אם יתברר שחברת יוסי טורס חבה כספים לטיולי הגליל, אתה רוצה לשלם אותם לכלל תעופה.
 ת. אם היה ידוע על חוב כזה, הוא היה נכנס כנראה לדוח"
 (עמ' 24-25 לפרוטוקול)

דומה עלי, כי בדרך התנהלות זו של הנתבעת יש כדי לשמוט את הבסיס תחת הטענה בדבר הפרדה בין הישויות המשפטיות השונות, הפרדה עליה לא הקפידה הנתבעת, אך מתוך ידיעה כי התובעת וטיולי הגליל אחד המה.

14.4 עם זאת, דומני, כי דין התביעה לגופה להידחות מאחר ולא עלה בידי התובעת להוכיחה כדבעי.

נספח יח' לתצהירו של מר אתר (ת/1), עליו סומכת התובעת תביעתה, אינו אלא ריכוז נתונים, אשר מקורם במסמכים אשר לא הוצגו כראיה (הזמנות, חשבוניות וכיו"ב), ומשכך הרי שנמנעה האפשרות לבחון אמיתות תוכנו של נספח יח', דבר הנוטל ממשקלו הראייתי, באופן שאין בו די להוכחת החוב הנטען.

15. סוף דבר

לאור כל האמור לעיל, הנני מחייבת את הנתבעת לשלם לתובעת את הסכומים המפורטים בסעיפים 4.6, 6.6, 11.9 לעיל.

בשים לב לעובדה כי התביעה נדחתה בחלקה הארי מוצאת אני לחייב את הנתבעת בהוצאות (החזר מחצית אגרת המשפט) ושכ"ט עו"ד בסך של 5,000 ₪ בצירוף מע"מ כדין. סכומים אלה ישאו הפרשי הצמדה וריבית כחוק ממועד מתן פסק הדין ועד לתשלום בפועל.

המזכירות תשלח עותק פסק הדין לצדדים בדואר רשום + אישורי מסירה.

ניתן היום כב' כסלו תשס"ה (5.12.04), בלשכתי

שלומית יעקובוביץ, שופטת

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה